

CAMILLE

Pierre

LEMAITRE

10.00 h

Un esdeveniment es considera decisiu quan et trasbalsa completament la vida. Això és el que Camille Verhøeven va llegir, fa uns mesos, en un article sobre «L'acceleració de la història». Aquest esdeveniment decisiu, impactant, inesperat, capaç d'electritzar-te el sistema nerviós, el distingeixes immediatament de tots els altres accidents de l'existència perquè és portador d'una energia i una densitat específiques: així que ha tingut lloc, saps que les seves conseqüències tindran per a tu unes proporcions gegantesques, que el que et passa és inevitable.

Per exemple, tres descàrregues de fusell contra la dona que estimes.

Això és el que li passarà a Camille.

I tant se val si aquell mateix dia has anat, com li ha passat a ell, a l'enterrament del teu millor amic i tens la sensació que ja n'has tingut prou per un dia. El destí no té per costum acostumar-se amb una banalitat així, sinó que és capaç de manifestar-se, malgrat tot, sota la forma d'un assassí armat amb un Mossberg 500 calibre 12 de canó retallat.

L'únic que falta saber és com reaccionaràs tu. Res més.

Perquè en un cas així estàs tan commocionat que en general reaccions d'una manera purament reflexa. Per exemple, quan abans de les tres descàrregues, la dona que estimes rep una pallissa brutal i a continuació veus com l'assassí engalta el fusell després de carregar-lo amb un cop sec.

És sens dubte en moments així quan es revelen els homes excepcionals, els que saben prendre les decisions encertades en les pitjors condicions.

Però si ets una persona normal i corrent, et defenses com pots. I sovint, davant d'un sisme d'aquesta magnitud, et veus condemnat a l'aproximació o a l'error, això si no quedes directament reduït a la impotència.

Si ets prou gran o si la teva vida ja ha patit un daltabaix d'aquestes característiques, et consideres immunitzat. És el que li passa a Camille. La seva primera dona va morir assassinada. Un cataclisme. Va trigar anys a recuperar-se. Quan has viscut un calvari així, et sembla que ja no et pot passar res més.

Aquesta és la trampa.

Perquè abaixes la guàrdia.

Per al destí, que té molt bon ull, és el millor moment per venir-te a buscar.

I recordar-te la infal·lible puntualitat de l'atzar.

Anne Forestier entra a les galeries Monier poc després de l'horari d'obertura. L'avinguda principal està pràcticament buida, encara hi flota una olor de productes de neteja que mareja una mica, les botigues van obrint a poc a poc, van apareixent les parades de llibres, de joies, els expositors.

En aquestes galeries, construïdes al segle XIX a sota dels Camps Elisis, s'hi poden trobar botigues de luxe, papereries, articles de pell, antiguitats... El sostre és de vidre, i el passejant despert hi pot descobrir un munt de detalls *Art déco*, rajoles, motlures, petits vitralls... Anne podria admirar tot això si en tingués ganes, però, ella mateixa ho diu sense embuts, no és una persona de matins. A aquestes hores, les altures, els detalls i els sostres no li interessien gens.

Abans que res, necessita un cafè. Molt fort.

Just avui, com si ho hagués fet expressament, Camille ha fet el ronsa al llit. Ell, al contrari d'ella, és més aviat de matins. Però Anne no hi estava gaire disposada, o sigui que després de rebutjar

amb suavitat les insinuacions de Camille –té les mans calentones, i no sempre és fàcil resistir-s’hi–, ha corregut cap a la dutxa sense pensar més en la cafetera que ja havia posat en marxa. Ha tornat a la cuina mentre s’eixugava els cabells i s’ha trobat que el cafè ja s’havia refredat. Ha agafat una de les lentilles que hi havia a pocs mil·límetres de la vora del lavabo...

I després ja era l’hora, se n’ha hagut d’anar. Amb la panxa buida.

Així que arriba al passatge Monier, cap a les deu i pocs minuts, s’asseu a la terrassa del petit restaurant que hi ha a l’entrada. És la primera clienta. La cafetera encara s’ha d’escalfar, i s’haurà d’esperar. Si mira tantes vegades el rellotge, no és perquè tingui pressa. És pel cambrer. Per treure-se’l de sobre. Com que no té gran cosa per fer mentre la màquina s’escalfa, l’home ho aprofita per intentar entaular conversa. Es dedica a passar el drap per les taules del voltant d’Anne, sense deixar de mirar-se-la de reüll. I d’aquesta manera, com qui no vol la cosa, s’hi va acostant en cercles concèntrics. És un home alt, prim, fanfarró, amb els cabells rossos i greixosos, de l’estil que abunda a les zones turístiques. Quan ha acabat de netejar l’última taula, l’home se situa al darrere d’Anne, es posa una mà a la cintura, deixa anar un sospir d’admiració i mirant cap a l’exterior emet el seu pronòstic meteorològic, d’una mediocritat penosa.

Aquest cambrer és un idiota, però té bon gust. Als quaranta anys, Anne encara és una bellesa. És una dona morena de faccions delicades, té uns ulls verds preciosos i un somriure sorollós... Podríem dir que és una dona radiant. I se li fan uns clotets a les galtes. I es mou amb moviments lents, flexibles. De seguida t’agafen ganes de tocar-la, perquè tot ho té rodó i ferm, els pits, el cul, la panxeta, les cuixes. Una d’aquelles dones que fan parar bojos els homes.

Cada vegada que hi pensa, Camille es pregunta què hi fa, amb ell. Ell té cinquanta anys, està gairebé calb del tot i sobretot, sobretot, fa un metre quaranta-cinc. Perquè ens en fem una idea, fa més o menys la mida d’un noi de tretze anys. Val més que ho deixem

clar de seguida per evitar especulacions: Anne no és gaire alta, però fa ben bé vint-i-dos centímetres més que ell. El supera més o menys d'un cap.

Anne respon a les insinuacions del cambrer amb un somriure encantador molt expressiu: vés a prendre pel sac (el cambrer fa un gest per indicar que ho ha entès, així aprendrà a ser amable, un altre dia!), i així que s'ha begut el cafè, comença a caminar pel passatge Monier en direcció a la Rue Georges-Flandrin. Quan arriba pràcticament a l'altra punta, fica la mà a la bossa, segurament per agafar la cartera, i nota una sensació d'humitat. Té els dits plens de tinta. Un bolígraf que perd.

Per a Camille, és amb aquest bolígraf que comença la història pròpiament dita. O amb el fet que Anne hagi triat anar a aquestes galeries i no a unes altres, precisament aquest matí i no un altre, etcètera. La suma de coincidències necessàries perquè tingui lloc una catàstrofe resulta desconcertant. Però també devia ser per una suma semblant de conseqüències que un dia Camille va trobar Anne. No sempre et pots queixar de tot.

Parlàvem, doncs, d'un bolígraf normal i corrent, dels que van amb cartutx, que perd tinta. És de color blau marí i molt petit. Camille el recorda perfectament. Anne és esquerrana, i quan escriu la mà li adopta una posició molt curiosa. Costa d'entendre com s'ho fa. Però és que, a més a més, fa una lletra molt gran, sembla que vagi alineant amb ràbia una sèrie de firmes. I curiosament sempre tria bolígrafs diminuts, cosa que fa l'escena encara més estranya.

Quan treu de la bossa la mà plena de tinta, Anne de seguida pateix per les destrosses. I mentre busca una solució, veu, a la dreta, una jardinera de fusta. Deixa la bossa a la vora de la jardinera i comença a treure-ho tot.

Està força empipada, però sobretot el que està és espantada. Coneixent-la una mica, costa d'entendre de què pot estar espantada. Anne no té res. Ni a la bossa ni a la vida. Tot el que porta a sobre, s'ho podria comprar qualsevol. No s'ha comprat mai ni

cap pis ni cap cotxe, i gasta el que guanya. Més no, però sobretot mai menys. No estalvia perquè no forma part de la seva educació. El seu pare era botiguer. Just abans de fer fallida, va fugir amb la caixa d'una quarantena d'associacions que feia poc l'havien escollit tresorer. No el van tornar a veure mai més. Segurament això explica la relació distant que té Anne amb els diners. L'última vegada que va tenir problemes econòmics va ser quan estava sola amb la seva filla, Agathe. Però això ja queda molt lluny.

Anne llença el bolígraf a la paperera, i a continuació es fica el mòbil a la butxaca de la jaqueta. La cartera està tacada, també l'haurà de llençar, però els documents que hi havia dintre estan intactes. Pel que fa a la bossa, el forro està humit, però la tinta no l'ha travessat. Anne pensa que més tard se'n pot comprar un altre. Unes galeries comercials són el lloc ideal. Però no sabrem mai què hauria fet, perquè el que passarà a continuació li impedirà fer plans. Mentrestant, folra com pot el fons de la bossa amb mocadors de paper. Un cop ha acabat, el que la preocupa són els dits tacats de tinta. Ara té brutes les dues mans.

Podria tornar al restaurant, però la perspectiva de tornar a veure el cambrer la fa tirar enrere. Tot i això, està a punt de fer-ho, quan de cop veu, just davant seu, un rètol que indica uns lavabos públics, cosa no gaire habitual en un lloc així. És un espai situat entre la pastisseria Cardon i la joieria Desfossés.

És a partir d'aquest moment que les coses s'acceleren.

Anne recorre els trenta metres que la separen dels lavabos, empeny la porta i es troba de cara amb dos homes.

Han entrat per la sortida d'emergència que dona a la Rue Damieni i es dirigeixen cap a l'interior de les galeries.

La cosa va de pocs segons. Sí, sembla ridícul, però és així. Si Anne hagués entrat cinc segons més tard, els homes ja s'haurien posat els passamuntanyes i tot hauria anat molt diferent.

Però el que passa és això: Anne entra i tothom es queda sorprès i immòbil.

Anne es mira els dos homes, l'un darrere l'altre, desconcertada per la seva presència, l'aspecte i sobretot les granotes negres.

I les armes. Escopetes de bombeig. Encara que no hi entenguis gens d'armes, impressionen.

Un dels homes, el més baixet, deixa anar un grunyit. O potser més aviat un crit. Anne se'l mira, l'home fa cara d'al·lucinat. Aleshores es mira l'altre. És més alt i té un rostre dur, rectangular. L'escena només dura uns quants segons, però els tres personatges es queden muts, quiets, tan sorpresos els uns com els altres. Tothom s'ha quedat a mig fer. Els dos homes s'abaixen els passamuntanyes. El més alt aixeca l'arma, es gira a mitges i, com si aguantés una destal i es disposés a tallar un roure, li clava un cop a Anne al mig de la cara amb la culata del fusell.

Amb totes les seves forces.

Literalment, li rebenta la cara. Fins i tot deixa anar un crit que li surt de l'estómac, com els tenistes quan piquen fort una pilota.

Anne surt disparada cap enrere. Intenta agafar-se a alguna cosa, però no troba res. El cop ha estat tan fort i tan violent, que li fa la sensació que el cap se li ha separat del cos. Surt projectada més d'un metre cap enrere, pica contra la porta amb el clatell, obre els braços i cau a terra.

La culata de fusta li ha obert aproximadament la meitat de la cara, des de la mandíbula fins a la temple. Li ha esclafat el pòmul esquerre, que s'ha obert com un fruit madur, i li ha partit uns deu centímetres de galta. De seguida ha començat a rajar sang. Des de fora, el cop ha sonat com el d'un guant de boxa contra un sac de sorra. Per a Anne, des de dintre, és com un cop de martell, però d'un martell de vint centímetres d'amplada, sostingut i dirigit amb les dues mans.

L'altre home es posa a cridar. Sembla furiós. Anne el sent, però de molt lluny, perquè al seu cervell li costa situar-se.

Com qui no vol la cosa, el més alt s'acosta a Anne, li apunta al cap amb el fusell, el carrega amb un cop sec i es disposa a disparar

quan el seu còmplice torna a cridar. Aquesta vegada molt més fort. Potser fins i tot li agafa la màniga. Anne, mig inconscient, no aconsegueix obrir els ulls, només se li mouen les mans, que s'obren i es tanquen compulsivament, en un moviment espasmòdic i reflex.

L'home del fusell s'interromp. Es gira, dubta. És veritat que un tret és la millor manera d'atreure la policia abans i tot de començar. Això ho sap qualsevol professional. Dedica un segon a rumiar què ha de fer, i un cop ha decidit com actuar, es torna a acostar a Anne i li comença a clavar cops de peu. A la cara i a l'estómac. Anne intenta esquivar-los, però encara que tingués prou forces, no es pot moure perquè la porta l'hi impedeix. No té escapatòria. D'una banda, la porta contra la qual ha quedat estampada, de l'altra, l'home que s'equilibra amb el peu esquerre i li pega amb violència amb la punta de la bota dreta. Entre cop i cop, Anne intenta recuperar la respiració. L'home s'atura un moment. I a continuació, com que no deu obtenir el resultat volgut, decideix passar a un mètode més radical. Gira el fusell, l'aixeca ben amunt i comença a clavar-li cops de culata. Amb totes les seves forces, sense parar.

Sembla que intenti clavar una estaca en un terra glaçat.

Anne es contrau per protegir-se, es gira, rellisca en la seva pròpia sang, que ja ha fet un toll força gran, i es tapa la nuca amb les mans. El primer cop li cau a l'occipital. El segon, més ben dirigit, li destrossa els dits.

El canvi de mètode no ha despertat unanimitat, perquè l'altre home, el més baixet, ara s'ha acostat al seu còmplice i li impedeix que segueixi picant. Li agafa el braç sense parar de cridar. Ni que sigui només per això, l'home alt abandona el seu projecte i torna al sistema artesanal. Comença a clavar-li cops a Anne una altra vegada. Són cops ben calculats, clavats amb una bota gruixuda de cuir, de les que acostumen a portar els militars. L'home apunta al cap. Recargolada, Anne intenta protegir-se amb els braços. Els cops li plouen al crani, a la nuca, als avantbraços, a l'esquena. No se sap ben bé quants cops li clava. Els metges diran que almenys

vuit, el forense més aviat nou, aneu a saber, n'hi cauen per totes bandes.

És aleshores quan Anne perd el coneixement.

Sembla que per als dos homes l'assumpte estigui tancat. Però el cos d'Anne bloqueja la porta que porta a les galeries comercials. Sense dir-se res, tots dos s'inclinen cap a Anne. El més petit li agafa un braç i estira. El cap de la dona s'arrossega per les rajoles. Quan veu que es pot obrir la porta, l'home li deixa anar el braç, que cau pesadament, però en una posició gairebé elegant. Les mans d'algunes marededús estan representades així, sensuals i làngüides. Si hagués assistit a aquesta part de l'escena, Camille de seguida hauria notat l'estranya semblança del braç d'Anne, aquest abandonament, amb el de *La víctima o l'ofegada*, de Fernand Pelez, cosa que li hauria fet caure la moral per terra.

Tot plegat es podria acabar aquí. Seria una circumstància desafortunada. Però el més alt dels dos homes no ho veu així. Es nota que és el que mana, i de seguida li pren la mida a la situació.

Què passarà ara amb aquesta dona?

Recuperarà el coneixement i es posarà a cridar?

O apareixerà al mig de les galeries Monier?

O pitjor: fugirà, sense que l'home se n'adoni, per la porta del darrere i demanarà ajuda?

S'amagarà en una de les cabines dels lavabos, agafarà el mòbil i trucarà a la policia?

Aleshores, l'home avança el peu per aguantar la porta oberta, s'inclina cap a la dona, l'agafa pel turmell dret i surt dels lavabos arrossegant-la per terra uns trenta metres, com un nen que estira un joguet, amb la mateixa facilitat, amb una indiferència total pel que passa darrere seu.

El cos d'Anne pica pertot arreu. L'espatlla xoca contra la cantonada dels lavabos, el maluc contra la paret del passadís, el cap no para de sacsejar-se i va picant ara contra un sòcol, ara contra una de les jardineres que voregen la galeria. Anne ha quedat reduïda a un

drap, un sac, un maniquí amorf, sense vida, que es va buidant de sang i que deixa darrere seu un llarg rastre vermell que es coagula al cap de pocs minuts, la sang s'asseca molt de pressa.

Anne està com morta. Quan l'home la deixa anar, deixa a terra un cos desarticulat que ni es molesta a mirar, ja no li interessa. L'home acaba de carregar el fusell amb un gest segur, definitiu, que resumeix molt bé la seva determinació. Els dos homes irrompen a la joieria Desfossés sense parar de cridar ordres. La botiga acaba d'obrir. Un observador, si n'hi hagués algun, no deixaria de sorprendre's per la incongruència entre la brutalitat que demostren quan entren i la poca gent que hi ha a la botiga. Els dos homes borden instruccions en direcció al personal (només hi ha dues dones), i de seguida comencen a repartir cops, a l'estómac, a la cara, tot va molt de pressa. Se senten sorolls de vidres trencats, crits, gemecs, respiracions angoixades.

No se sap si és per efecte dels trenta metres que el seu cap s'ha arrossegat per terra, de les sacsejades d'aquest trajecte o d'un sobtat impuls de vida..., però just en aquest moment Anne intenta connectar amb la realitat. El seu cervell, com un radar embogit, busca desesperadament trobar algun sentit al que passa, però no hi ha res a fer, Anne té la consciència extraviada. Està literalment anestesiada pels cops, per la rapidesa amb què passa tot. I pel que fa al cos, el té atordit pel dolor, impossible fer moure ni un sol múscul.

L'espectacle del cos d'Anne arrossegat pel passadís i abandonat en un bassal de sang a l'entrada de la botiga tindrà un efecte positiu: donarà un cop d'accelerador a la situació.

Només hi ha la mestressa i una aprenenta, una noia de setze anys, petita i escarransida, que porta un monyo de dona gran per donar-se més importància. Així que veu entrar els dos homes amb passamuntanyes i armats, s'adona que és un atracament, i obre la boca com un peix, hipnotitzada, sacrificada, passiva com una víctima disposada a la immolació. Les cames no l'aguanten,

i s'ha d'agafar al mostrador. Abans que els genolls li cedeixin, rep el canó d'una arma al mig de la cara, i s'enfonsa lentament, com un suflé. A partir d'ara es passarà tota l'estona en aquesta posició, comptant-se els batecs del cor, amb els braços protegint-se el cap, com si esperés una pluja de pedres.

La propietària de la joieria, per la seva banda, s'ennuega quan descobreix el cos inanimat d'Anne arrossegat per terra per un peu, amb la faldilla aixecada fins a la cintura, que deixa darrere seu un llarg rastre de sang. Intenta pronunciar una paraula, però li queda encallada en algun lloc. El més alt dels dos homes s'ha apostat a l'entrada de la botiga, vigila els voltants. El més baixet corre cap a ella, amb el canó de l'arma cap endavant, i l'hi clava brutalment a l'estómac, a l'altura de l'abdomen. La dona amb prou feines aconsegueix retenir el vòmit. L'home no diu ni una paraula, no cal, la dona ja s'ha posat en pilot automàtic. Desactiva el sistema de seguretat i busca les claus de les vitrines, però no les porta totes a sobre, ha d'anar a la rebotiga. Quan fa el primer pas, s'adona que s'ha pixat. Allarga el clauer amb una mà tremolosa. No ho dirà mai en cap declaració, però en aquell moment li murmura a l'home: «No em mati...». Donaria tot l'or del món a canvi de vint segons de vida. I després de dir això, sense que l'hi ordenin, s'estira a terra, amb les mans a la nuca. A continuació se la sent murmurar repetidament unes paraules. Resa.

Veient la brutalitat d'aquests homes, ens preguntem si realment una oració, per molt fervent que sigui, és una solució gaire pràctica. Tant se val. Mentre la dona resa, l'home no bada, obre totes les vitrines i en buida el contingut en unes bosses grosses de tela.

L'atracament està molt ben organitzat, dura menys de quatre minuts. L'hora està molt ben triada, i l'arribada pels lavabos és tota una troballa. A més, els papers estan repartits d'una manera molt professional. Mentre el primer home agafa les joies de les vitrines, el segon, al costat de la porta, amb les cames obertes, sòlid i decidit, vigila d'una banda la botiga i de l'altra la galeria.

Una càmera de vídeo situada a l'interior de la botiga mostrarà el primer atracador obrint les vitrines i els calaixos i agafant el botí. Hi ha una segona càmera que cobreix l'entrada de la joieria i una petita part de les galeries comercials. Aquesta és la que capta les imatges d'Anne estirada a terra.

És a partir d'aquest moment quan falla l'organització de l'atracament. A partir del moment en què es veu Anne movent-se. És una fracció de segon, sembla un gest reflex. Primer Camille ha dubtat, no estava segur d'haver-ho vist bé. Però sí, no hi ha cap dubte, Anne es mou... Fa anar el cap de dreta a esquerra, molt a poc a poc. Camille coneix aquest gest. En determinats moments del dia, quan es vol relaxar, fa moure les cervicals i els músculs del coll, li ha parlat de l'«esternocleidomastoïdal», Camille no sabia ni que existís. Evidentment, aquesta vegada el moviment no té ni l'amplitud ni la tranquil·litat del gest de relaxació. Anne està estirada de costat, amb la cama dreta plegada, el genoll li toca al pit, la cama esquerra està estirada i té el bust de través, fa la sensació que s'estigui girant, la faldilla, molt arremangada, deixa veure les calcetes blanques. Li surt molta sang de la cara.

Però no és que estigui ajaguda, és que l'han deixat tirada a terra.

Al principi de l'atracament, l'home que s'ha quedat a prop d'Anne li ha dirigit unes quantes mirades ràpides, però com que no es movia, tota la seva atenció s'ha concentrat en la vigilància. Ja no es preocupa per ella, li dóna l'esquena, ni tan sols s'adona que li ha anat a parar un regalim de sang al taló dret.

Anne, per la seva banda, acaba de sortir d'un malson i intenta donar sentit al que passa al seu voltant. Quan aixeca el cap, la càmera capta un moment el seu rostre. Fa pena.

Quan la veu, Camille queda tan trasbalsat que no encerta el botó del comandament. Ho ha de tornar a intentar amb les dues mans. Para la imatge i la fa retrocedir. És com si no la reconegués. No hi ha res en comú entre Anne, amb el seu rostre lluminós i els seus ulls riallers, i aquesta cara coberta de sang, inflada, d'ulls

buits, que sembla que hagi duplicat el volum i hagi perdut les formes.

Camille s'agafa a la vora de la taula. Immediatament li vénen ganes de plorar. Ara Anne està de cara a l'objectiu de la càmera, a poc a poc s'ha anat girant cap a aquesta direcció, com si li volgués parlar, com si li volgués demanar auxili, és el que pensa Camille de seguida, però aquesta actitud no li fa cap bé. Imagineu-vos una de les persones que més us estimeu, de les que compten amb vosaltres perquè les protegiu, i ara us l'heu d'imaginar patint, morint... Notareu com us baixa una suor freda per l'espinada. Ara amplieu el punt de vista i imagineu-vos que us crida just en el moment en què el terror que sent és insuportable. Aleshores tindreu ganes de morir. Camille es troba en aquesta situació, davant d'aquesta pantalla, totalment impotent, no pot fer res més que mirar aquesta gravació ara que ja fa estona que tot s'ha acabat.

És insuportable. Absolutament insuportable.

Camille visionarà aquestes imatges desenes de vegades.

Anne es comportarà com si al seu voltant no existís res. Encara que l'atracador se li col·loqués al damunt i l'apuntés un altre cop amb el fusell a la nuca, Anne es comportaria de la mateixa manera. És un extraordinari reflex de supervivència, tot i que, vist des de l'altra banda, a la pantalla, sembla més aviat un suïcidi. En aquesta posició, a menys de dos metres d'un home armat que ha demostrat, fa pocs minuts, que estava disposat a disparar-li en plena cara sense cap vacil·lació, Anne es disposa a fer el que a ningú més se li acudiria fer. Intentarà aixecar-se. Amb una indiferència total per les conseqüències. Intentarà fugir. Anne és una dona de caràcter, però d'això a enfrontar-se amb una arma de foc amb les mans nues, hi ha molta distància.

El que passarà és el resultat gairebé mecànic de la situació, dues energies oposades que s'enfrontaran. I una de les dues haurà de guanyar. Totes dues són presoneres d'un engranatge. La diferència, evidentment, és que una de les dues té el suport d'un calibre 12.

I no hi ha cap dubte que això ajuda a endur-se la victòria. Però Anne és incapaç de mesurar l'estat de les forces contendents, de calcular de manera racional les possibilitats que té, es comporta com si estigués sola. Reuneix totes les forces que li queden –i a les imatges de seguida es veu que no són gaires–, recull la cama i fa força amb els braços. És un moviment molt laboriós. Les mans li rellisquen en el bassal de la seva pròpia sang, està a punt de caure, ho torna a intentar, la lentitud amb què intenta aixecar-se fa que l'escena tingui un punt d'al·lucinant. Anne està encarcerada, se sent pesada, gairebé se li pot escoltar la respiració angoixada, et vénen ganes de fer força amb ella, d'estirar-la, d'ajudar-la a aixecar-se.

En canvi, a Camille li vénen ganes de suplicar-li que no faci res. Encara que l'individu trigui un minut a girar-se, en l'estat de confusió i desconcert en què es troba, Anne no arribarà a recórrer ni tres metres abans que la primera descàrrega de fusell la parteixi pel mig. Però Camille es troba davant la pantalla, unes quantes hores més tard, i el que pugui pensar ara no té cap importància. És massa tard.

El comportament d'Anne no el dirigeix cap pensament, és voluntat en estat pur, una voluntat que escapa a tota lògica. Es nota de manera molt evident a la gravació. En la seva determinació no hi ha cap altre motor que les ganes de viure. No sembla una dona amenaçada a boca de canó per un fusell, sinó una dona beguda després d'una festa que va a recollir la bossa –que des del principi ha agafat ben fort, que ha arrossegat darrere seu i que ara està xopa de la seva pròpia sang–, i que vacil·lant busca la sortida per tornar a casa. Sembla ben bé que el seu principal adversari sigui la seva consciència entelada i no un fusell del calibre 12.

Les coses essencials no triguen ni un segon a produir-se. Anne no pensa, s'aixeca amb un gran esforç. Troba una mena d'equilibri, la faldilla li ha quedat arremangada i mostra una cama fins dalt de tot... Encara no s'ha acabat d'aixecar del tot que ja comença a fugir.

A partir d'aquí, tot anirà de tort, no és res més que un seguit d'incoherències, casualitats i desencerts. Sembla ben bé que Déu, superat pels esdeveniments, ja no controli res; aleshores els actors comencen a improvisar i, com és normal, la cosa surt malament.

D'entrada, perquè Anne no sap on és, no aconsegueix orientar-se. De fet, es troba en la direcció equivocada per fugir. Si estirés el braç, tocaria l'espatlla de l'home, seria un moment, l'home es giraria i...

Anne dubta un bon moment, desconcertada, perduda. Amb prou feines manté un equilibri insegur. Amb el revés de la màniga es neteja la cara plena de sang, inclina el cap de costat, com si escoltés alguna cosa, sembla que vulgui fer un pas... I de cop, vés a saber perquè, arrenca a córrer. Quan ho veu a les imatges, Camille queda garratibat, nota com se li desfà la poca resistència emocional que li quedava.

La intenció d'Anne és bona. El que falla és la concreció de la idea, perquè els peus li rellisquen en el toll de sang. Es veu que patina. En uns dibuixos animats, això potser faria riure, però en la realitat és patètic, perquè Anne xipolleja en la seva pròpia sang, intenta mantenir l'equilibri, busca la direcció i només fa que sacsejar-se perillosament. Fa la sensació que corri a càmera lenta per fugir. És horrorós.

L'home no s'adona immediatament de la situació. Anne està a punt de caure-li a sobre, però de cop els seus peus troben un tros de terra sec i Anne recupera una mica de seguretat. No necessita res més. Com si dintre seu s'hagués disparat una molla, arrenca a córrer.

I surt en la direcció equivocada.

Primer dibuixa una trajectòria estranya, girant sobre ella mateixa, com una nina desarticulada. Fa un quart de volta, avança un pas, s'atura i torna a girar, com si fos una excursionista desorientada que intenta trobar el camí, i al final, miraculosament, enfila més o menys la direcció de la sortida. Passen uns quants segons abans

que l'atracador vegi que la seva presa fuig. Però quan se n'adona, es gira i dispara.

Camille passarà la gravació una vegada i una altra. No hi ha cap dubte, Anne ha agafat l'atracador per sorpresa. L'home subjecta l'arma a l'altura del maluc. Amb un fusell com aquest, és la postura que s'adopta quan et vols carregar tot el que tens al davant, a una distància de quatre o cinc metres. Potser és que no ha tingut temps d'assegurar el tret. O potser és al contrari, que està molt segur d'ell mateix, que està acostumat a aquestes situacions. Agafeu un home tímid, doneu-li un fusell del calibre 12 i la llibertat de fer-lo servir i immediatament fregarà l'audàcia. O potser és la sorpresa. O potser una barreja de tot plegat. El fet és que el canó va dirigit cap amunt, a massa altura. És un tret disparat per reflex, sense apuntar.

Anne no veu res. Totalment desorientada, avança dins un forat negre quan la pluja de vidre li cau a sobre amb un soroll torrencial, perquè el tret ha fet explotar la imposta que es troba damunt seu, a pocs metres de la sortida, un vitrall en forma de mitja lluna de tres metres d'amplada. Com una premonició del destí d'Anne, resulta cruel constatar que el vitrall representava una escena de caça amb gossos. Dos caçadors a cavall molt elegants saltironaven a pocs metres d'un cérvol amb unes banyes enormes, assetjat per una canilla de gossos d'una extraordinària agressivitat, uns ullals brillants, unes boques voraces... Resulta curiós. Les galeries Monier i el seu vitrall en forma de mitja lluna havien sobreviscut a dues guerres mundials, i ha calgut l'aparició d'un atracador armat i amb poca punteria per... Hi ha coses que costen d'acceptar.

Tot tremola, els aparadors, els miralls, el terra. Tothom es protegeix instintivament com pot.

—Jo he arronsat el cap entre les espatlles —explicarà l'antiquari a Camille mentre repeteix el gest.

És un home de trenta-quatre anys (ha insistit en la xifra, no vol que n'hi posin trenta-cinc). Porta una perruca una mica massa curta que se li aixeca per davant i per darrere. Té un nas ample i

l'ull dret pràcticament tancat, una mica com el personatge amb casc d'*Idolatria*, de Giotto. Aquesta explosió el desconcerta.

—Ras i curt, he pensat que era un atemptat terrorista. —I li sembla que ja ho ha dit tot.— Però de seguida m'he dit: no, un atemptat aquí no pot ser, això no és cap objectiu, etcètera, etcètera...

És d'aquella mena de testimonis que reelaboren la realitat a la velocitat de la memòria. Però no és un home que s'atabali fàcilment. Abans de sortir a veure què havia passat, ha fet una ullada a l'interior de la seva botiga per si hi havia gaires danys.

—Ni tan sols això —diu meravellat, mentre fa petar l'ungla del polze contra les dents.

L'avinguda de la galeria és molt més alta que ampla, és un pasadís d'uns quinze metres amb aparadors a banda i banda. Per a un espai així, és una deflagració colossal. Just després de l'explosió, les vibracions s'inflen a la velocitat del so i a continuació giren sobre elles mateixes i comencen a xocar contra tot el que troben, i això provoca un eco que arriba en onades molt seguides.

El tret i els milers de bocins de vidre que cauen com si fossin calamarsa han fet que Anne s'aturés en sec. Per protegir-se, es posa les mans damunt del cap, enfonsa la barbeta al pit, vacil·la i cau, aquesta vegada de costat, el seu cos rodola damunt dels fragments de vidre, però no n'hi ha prou amb un tret i amb l'explosió d'un vitrall per aturar una dona així. No se sap ben bé com, però ja s'ha tornat a aixecar.

L'atracador ha fallat la primera vegada, però ha après la lliçó, i ara s'ho pren amb calma. A les imatges es veu com torna a carregar el fusell i inclina el cap. Si el vídeo tingués prou definició, es veuria com contreu el dit damunt del gallet.

De cop apareix una mà enguantada de negre, és l'altre home, que l'agafa per l'espatlla just al moment en què dispara...

L'aparador de la llibreria es trenca en centenars de fragments. Trossos força grossos de vidre, alguns de la mida d'un plat, que tallen com navalles, que cauen a terra i exploten.